

ਈ-ਪੇਪਰ ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਇਸਤਰੀ ਵਿੰਗ ਹੋ ਰਿਹਾ ਮਜ਼ਬੂਤ-ਰਸ਼ਪਿੰਦਰ
ਕੌਰ ਗਿੱਲ

ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ ਬੜੀ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨਾਲ ਸ. ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜੀ ਦੀ ਸੋਚ ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ-ਜੱਥੇਦਾਰ ਸ.ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਨੰਗਲ

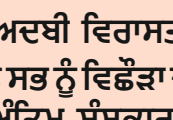
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਟਿੱਲਾ ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫ਼ਰੀਦ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਲੇਕਾ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਸੂਫੀ ਸੰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ-ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਕੀਤੀ ਅਪੀਲ

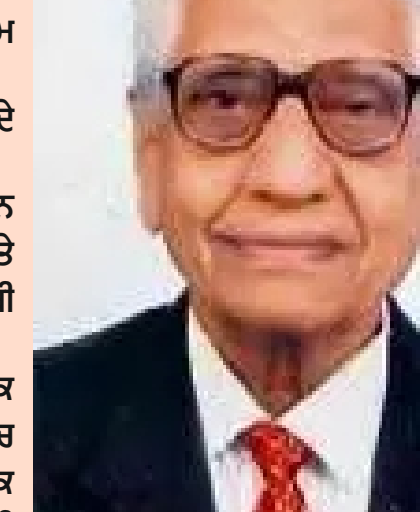
‘ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨੰਬਰ ਇੱਕ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ‘ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਭੇਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਡਭਾਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਵਿਧਾਇਕ ਜੈਤੋ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਿਰਕੱਢ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰ ਸ਼ਿਰੀ ਰਾਮ ਅਰਸ਼ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ
ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ 18 ਅਗਸਤ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਵਜੇ ਮੋਹਾਲੀ ਸਮਸ਼ਾਨ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੇਹਾਲੀ 18 ਅਗਸਤ : ਸੰਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬੀਤੀ ਸ਼ਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਅਦਬੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸ਼ਾਇਰ ਸ਼ਿਰੀ ਰਾਮ ਅਰਸ਼ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਅੱਜ 18 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਸਮਸ਼ਾਨ ਵਿਖੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਵਿਰਾਸਤ ਅਕਾਡਮੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਵੱਡੇ ਵੀਰ ਸ਼ਿਰੀ ਰਾਮ ਅਰਸ਼ ਜੀ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਸੁਮਨ ਭੇਂਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਅਦਬੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸਨ। ਸ਼ਿਰੀ ਰਾਮ ਅਰਸ਼ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਸਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ 1992 ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਵੀਰ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਚੌਧਰੀ ਅਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਪੈਰ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੱਬੇ ਕੁਚਲੇ, ਨਿਤਾਣੇ ਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਵਰਗ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਸ਼ਿਰੀ ਰਾਮ ਅਰਸ਼ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 15 ਦਸੰਬਰ 1934 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਰਚਨਾਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਕਾਮ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਬਾਬ (ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹ - 1975) ਅਗਨਾਹ (ਕਾਵਿ - ਸੰਗ੍ਰਹਿ, 1975) ਸੰਧ ਤੇ ਸਿੱਪੀਆਂ (ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, 1984) ਸਰਘੀਆਂ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰ (ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, 1987) ਕਿਰਨਾਂ ਦੀ ਬੁੱਕਲ (ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, 1993) ਸਪਰਸ਼ (ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, 1985) ਪੁਰਸਲਾਤ (ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, 1981) ਗ਼ਜ਼ਲ ਸਮੁੰਦਰ (ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, 1989) "ਅਰਮੀ ਨੂਰ" (ਮਹਾਂਕਾਵਿ, 1994) ਪੰਥ ਸਜਾਇਓ ਖਾਲਸਾ" (ਮਹਾਂਕਾਵਿ, 1999) ਸਮੁੰਦਰ ਸੰਜਮ" (ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, 2001) ਤੁਮ ਚੰਦਨ (ਮਹਾਂ ਕਾਵਿ (2002) ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਓ ਰਵਿਦਾਸ " (ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਹਿੰਦੀ, 2005) ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨਾਵਲ ਸੰਦਲੀ ਪੌਣ (ਨਾਵਲ) ਦੇ ਵਾਰਤਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਲੋਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਯਾਦਗਾਰੀ ਲਿਖਤਾਂ ਹਨ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਵਜੋਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਸ਼ਿਰੀ ਰਾਮ ਅਰਸ਼ ਜੀ ਨੂੰ ਇਸੇ ਮਹੀਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਕੇਚਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੰਜ. ਜੇ ਬੀ ਸਿੰਘ ਕੇਚਰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਿਹਤ ਨਾਸਾਫ਼ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਪ ਤਾਂ ਨਾ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਪਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਰਾਹੀਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਮਾਲਵਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਮੰਚ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਬਾਵਾ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਿਰੀ ਰਾਮ ਅਰਸ਼ ਜੀ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਅਫਸੋਸ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮਾਂ ਮੰਡੀ ਦਾ ਇਹ ਪਿੰਡ ਸੇਖੂ ਲਿੰਕ ਰੋਡਾ ਰਾਹੀਂ ਡੱਬਵਾਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇੱਥੇ ਹਰਿਆਣੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਨਸ਼ਾ ਆਉਣ ਦੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਵੀ ਅਕਸਰ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆ ਵਿਰੁੱਧ ਦੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਛੂਕ ਨਿਕਲ ਗਈ ਜਦੋਂ ਇਸੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਚਿੱਠੇ ਦਾ ਟੀਕਾ ਲਾਉਣ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚ ਧਸ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਨਸ਼ਾ ਛਡਾਉ ਸੈਂਟਰ ਵੀ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਿਆ। ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚੋਂ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਕੇ ਫੇਰ ਮਾੜੀ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਰਲ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਚਿੱਠੇ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਰੋਜ਼ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਲ ਫੇਰ ਦੇਸੂ ਯੋਧਾ ਚਿੱਠੇ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇਸੂ ਯੋਧਾ ਤੇ ਸ਼ੇਖੂ (ਹਰਿਆਣਾ ਪੰਜਾਬ) ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਂਦੀ ਹੱਦ ਤੇ ਚਿੱਠੇ ਦੀ ਵੱਧ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਕਾਰਨ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਡਿੱਗਿਆ ਪਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਥੇ ਬੇਹੋਸ਼ ਪਿਆ ਦੇਖ ਪਿੰਡ ਦੇ ਆਉਣ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਮੁੰਡਾ ਚਿੱਠੇ ਦਾ ਟੀਕਾ ਲਾ ਕੇ ਡਿੱਗਿਆ ਪਿਆ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਜਾਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਸੀ ਤੇ ਚੱਕ ਕੇ ਘਰੇ ਲੈ ਆਏ ਤਾਂ ਕੁੱਝ ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ ਨੌਜਵਾਨ ਮਾਲੀ ਰਾਮ ਪੁੱਤਰ ਧਰਮਪਾਲ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਖੂ ਦੇ ਕਾਫੀ ਹੋਰ ਨੌਜਵਾਨ ਵੀ ਚਿੱਠੇ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚ ਡਸੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਕੁੱਝ ਨਵੇਂ ਮੁੰਡੇ (ਨਾਬਾਲਗ), ਨੌਜਵਾਨ ਨਵੀਂ ਚੱਲੀ ਗੋਲੀ (ਟਵੇਨਟਾਡੋਲ) ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਤੇ ਲੱਗ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੋਲੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੌਜਵਾਨ ਖਾਣ ਲੱਗ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੇ ਚਿੱਠੇ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਿੰਡਾ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਕਦਮਾਂ ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ ਪਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਧੜਾ ਧੜ ਨਸ਼ਿਆ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਮਤੇ ਪਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਨਸ਼ਿਆ ਨਾਲ ਮਰ ਰਹੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ ਤੇ ਕੀਤਾ ਖ਼ਰਚਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਤੀਜਾ ਸਹਾਮਤੇ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਰਾਹੀ ਗੱਲ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਲੋਂ ਪਾਏ ਗਏ ਮਤੇ ਇੱਕ ਖਾਨਾ ਪੂਰਤੀ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਖੂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਸ਼ਾ ਛਡਾਉ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਓਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਇਹਨਾਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਕੀ ਕਰਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ਨੇੜੀਆਂ ਤੇ ਡਰਦੇ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਇਹ ਤਾਂ ਵੱਸ ਫੇਰੀ ਵਾਰ ਵਾਰ ਖੱਟਣ ਤੇ ਚੌਧਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬੇੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਨਸ਼ੇ ਤੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਰਹੀਆਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਥੀਆਂ ਤੇ ਪੈ ਰਹੇ ਮਾਵਾਂ, ਭੈਣਾਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵੈਣ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਬਲਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਿਸਟਮ ਓਹਨਾਂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਸੱਥਰਾਂ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਮਗਰਮੁੱਛ ਦੇ ਹਿੰਝ ਵਹਾ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਰਣ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ' ਨੂੰ ਆਮ ਆਦਮੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਖਤਰਾ ? : ਅਸ਼ੋਕ ਕੌਸ਼ਲ

ਪਾਉ ਦਾ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਨਾ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੀ। ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕੱਲੀ ਔਰਤ ਆਹੂ ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਾਂ ਵਾਜਿਬ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬਾ ਇਸਤਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਜਿਲਾ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ਬੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਆਗੂ ਪ੍ਰੇਮ ਚਾਵਲਾ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚਾਨੀ, ਸੋਮਨਾਥ ਅਰੋੜਾ, ਹਰਪਾਲ ਮਚਾਕੀ ਅਤੇ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਰਣ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀਆਂ ਵਖ-ਵਖ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਜਾਖਾਨਾ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਗੂਆਂ- ਦੁਰਗੇ ਬਾਈ ਅਤੇ ਨੀਲਮ ਰਾਣੀ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ ਅਬੋਹਰ, ਮਨਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤਰਨਤਾਰੇ, ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਬਰਨਾਲਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ, ਸੁਖਮੰਦਰ ਕੌਰ ਮੱਤਾ, ਸਿੰਥਲਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਛਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ ਖੱਬੜਵਾਲਾ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬੀਬੀ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਚਾਰ ਕੁ ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ ਮਨਰੇਗਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਾਮਰੇਡ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕੰਮੇਆਣਾ ਨੂੰ ਵੀ 14 ਅਗਸਤ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਉਸਦੇ ਘਰ ਤੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਥਾਣਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਸਦਰ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਬੜਭੰਨ, ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਸਹੇਤਾ, ਸ਼ਿਵਨਾਥ ਦਰਦੀ ਅਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੋਂ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕਾਮਰੇਡ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਫ਼ਦ ਛੇਤੀ ਹੀ ਜਿਲਾ ਪੁਲਿਸ ਮਖੀ ਫਰੀਦਕੋਟ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ ਰਿਮੇਟ, ਮਾਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਾਂ ਜੀ ਪੰਜਾਬੀਓ!

ਹੋਇਆ ਨਾ ਧੋਖਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵੋਟਾਂ ਮਾਨ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਵਟੇਰੀਆਂ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਬਣਾ ਤਾਂ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਉਹਦਾ ਰਿਮੇਟ ਦੇਨਾਂ ਲਾਲਿਆ ਕੇਲ ਆ ਦਿੱਲੀ,ਕਿਸਮਤ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਿਆਂ ਤੇਰੀ ਮਾੜੀ ਆ ਪਹਿਲਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਸੀ ਮਾਇਨਿੰਗ ਚੋਂ ਕੱਢਾਂਗੇ ਹਜਾਰ ਕਰੋੜ, ਸਰਾਬ ਚੇ ਦੁੱਗਣੇ ਤੇ ਹੁਣ ਫਟਾ ਫਟ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਤੇ ਚੱਕੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਕਰਜਾ। ਕਹਿੰਦੇ ਸੈਂਟਰ ਤੋਂ ਆਏ ਫੰਡ ਮੈਚਿੰਗ ਗਰਾਂਟਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਿਨ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਹੀ ਵਾਪਿਸ ਹੋ ਗਏ। ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਹੈਲਥ ਸਕੀਮ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲ ਆਮ ਆਦਮੀ ਕਲੀਨਿਕ ਤੇ ਨਾਲ ਜੜਤੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਫੋਟੋ।ਸੈਂਟਰ ਨੇ ਪੈਸੇ ਨੀ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਕੀਮ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਬਦਲਤਾ।ਹੁਣ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਮਿਹਰ ਕਰੇ। ਅੱਜ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਪ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ (ਲਾਲਾ ਨੰ ਟੂ)ਗੌਰਸਟਾਰ ਹੰਕਾਰ ਸੀਸੋੜਿਆ ਸਤਾਈ ਚੋਣ ਚੈਪਟਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਪੰਜਾਬ ਆਏ ਹੋਏ ਨੇ। ਇੱਕ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਕੋਲ ਦਿੱਲੀ ਸਕੂਲ ਤੇ ਜੇਲ ਦਾ ਤਜ਼ਰਬਾ ਹੈ ਇਹੋ ਪੰਜਾਬੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੱਸਣ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਫਿਰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਧਾੜਵੀ ਲੁੱਟਣ ਕੁੱਟਣ ਆਏ ਨੇ ਦੇਖੋ ਹੰਕਾਰ ਚ ਸਰੋਆਮ ਆਪਣੀ ਆਪ ਪਾਰਟੀ ਬੈਂਕਰੀਆ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਤਕਰੀਰ ਚ ਗੁੰਡਾ ਲਹਿਜੇ ਚ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਤਾਈ ਦੀ ਚੋਣ ਸਾਮ, ਦਾਮ, ਦੰਡ, ਭੇਦ, ਲੜਾਈ, ਗਾਲ ਦੁਪੜ ਜਾਣੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਹੀਲਾ ਵਰਤੋ ਧੱਕੇ ਧੋਲੇ ਨਾਲ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਤੇ ਜੇਸ ਭਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ(workers) ਤੋਂ ਹਾਂ ਵੀ ਕਹਾਉਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਦੂਜਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਜਲੀਲ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਹੀ ਬੇਜ਼ਤੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤੋਗੀਨ ਕੀਤੀ ਹੈ,ਇਹ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਹੰਕਾਰੇ ਹੋਏ ਲਾਲੇ ਨੇ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੁੱਟਮਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੈਸਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਚ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ ਵਹਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨ ਸਾਬ ਦੀ ਐਨੀ ਕੀ ਮਜਬੂਰੀ ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਥੱਲੇ ਲੱਗਣ ਦੀ ਇੱਕ ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸਕਤੀਆ ਖੋਗੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਤੀਸਰਾ ਸਵਾ ਸੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੰਦੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹਰੇਕ ਵਿਭਾਗ ਫਾਇਲਾਂ ਚੈਕ ਕਰਨ ਤੇ ਲਾਏ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਹੁਕਮ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ ਆਕਾ ਦਾ ਉਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਕੋਲ ਫਾਇਲਾਂ ਕੇਜਰੀਮਈ ਕਰਕੇ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਤੇ ਕਾਠ ਦੇ ਘੁੱਗੂ ਹਨ ਕਿਉਕਿ ਉਹਨਾਂ ਸਾਹਿਆਂ ਦੀ ਜਮੀਰ ਲਾਲਾ ਜੀ ਦੇ ਲੋਕਰ ਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਸਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਅਫਸਰਸਾਰੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਦਿਮਾਗ ਹੋਂਗ ਕਰ ਕੇਜਰਮਈ ਚਿੱਪਾਂ ਇੰਨਸਟਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨੇ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਸੇਫਟਵੇਅਰ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਲਾਲਾ ਵਨ ਐਂਡ ਟੂ ਕੋਲ ਹੈ ਉਹ ਤਾਂ ਦੇਵੇਂ ਜੇਲ ਅੰਦਰੋ ਵੀ ਸੇਫਟਵੇਅਰ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਚਾ ਉ ਟੀ ਪੀਭੇਜਦੇ ਹਰੇ ਨੇ। ਤੁਦ ਹੀ ਤਾਂ ਫਾਈਲਾਂ ਅੱਗੇ ਚਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਨੇ। ਵੱਡੇ ਲਾਲਾ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਮੈਨੂੰ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦਾ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੈਸੇ ਚਲਤੀ ਹੈ ਸਾਇਦ ਕਿਸੇ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਫਿਰ ਤਾਂ ਖੇਤੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਲੈਂਡ ਦੀ ਪੁਲਿਗ ਕਿਹੜਾ ਆਉਦੀ ਹੋਉ, ਬੱਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਾਂ ਟੈਕਸ ਹੀ ਆਉਦੇ ਨੇ ਹਾਂ ਸੱਚ ਮੈਂ ਤਾਂ ਭੁੱਲ ਹੀ ਗਿਆ ਸੀ ਕਸਮੀਰ ਚ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਤਾਬਦੀ ਤੇ ਸਾਡੇ ਤਾਂ ਪੈਰ ਹੀ ਖਿੱੜਕ ਪਏ ਪਰ ਮੰਤਰੀ ਤਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਾਲੇ ਸਨ ਪਰ ਗੁਰੂ ਨੇ ਸਮੱਤ ਬਖਸੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਭੁੱਲ ਬਖਸਾ ਆਏ ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਵੀ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਮਾਣਾ ਸਿੱਖ ਬਣ ਕੇ ਤਾਂ ਹੀ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਆ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਗਲਤੀ ਦਾ ਪੁੱਤਲਾ ਹੈ।

ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਕਿਰਕਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਰਫ ਲੱਕੜ ਦੀ ਮੋਹਰ ਹੀ ਹੈ,ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਗਵੰਤ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਜਿਤਾਇਆ ਨਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਨੂੰ, ਹਾਂ ਸੱਚ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ ਆਕਾ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਉਦਘਾਟਨ ਵੀ ਕੇਜਰਮਈ ਜਾਂ ਸਿਸੋਧੀਆਮਈ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਅਖੀਰ ਚ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਚਾਹੇ ਉਦਘਾਟਨ ਸਕੂਲ ਚ ਟੱਟੀਆਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਹੀ ਹੋਣ। ਅੰਤ ਚ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਪੰਜਾਬੀਓ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿੱਡਾ ਗੱਡਵਾਂ ਬਹੁਮਤ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਭਗਵੰਤ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜਾ ਹੁਣ ਆਪ ਨੇ ਖੁੰਜੇ ਲਾਇਆ ਪਿਆ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੋਣਾ ਖਬਰਾਂ ਚ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਇੰਬ ਟਿੱਪਣੀ ਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਉਹ ਹੋਵੇ ਖਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ ਆਏ ਹੋਣ।ਵੈਸੇ ਹੁਣ ਤਾਂ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਮੋਹਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਵਰਤ ਰਹੇ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ ਖੇਡ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਚਚਿੱਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖੇ ਪਰਕੇ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਵਿਆਂ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਚ ਲਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਕਨਵੀਨਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾਣ ਤੇ ਜਾਂ ਉਹ ਜੋ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਖੇਮੇ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਜਦੀਕੀ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਵਜੀਰੀਆਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਵੱਤਰ ਜਿਹਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫਿਰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵੀ ਭਗਵੰਤ ਤੋਂ ਖੋਹ ਅਮਨ ਅਰੋੜੇ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਸੋ ਇਸ ਤਰਾਂ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ ਸੀ ਐਮ ਬਨਾਮ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰੋਸ਼ਰ ਬਿੱਲਡਿੰਗ ਟੂਲ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਪੀਕਰ ਸੰਧਵਾਂ ਤੇ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਵੀ ਲੈ ਰਹੇ ਨੇ ਸੀ ਐਮ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਦੇ ਖੁਆਬ।

ਲੰਬੜਦਾਰਾ ਲੈਣਾ ਈ ਮੈਂ ਲਾਲ ਘੱਗਰਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰਾਵਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਨਾਰੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦੀ ਸੁੰਦਰ ਦਿਖ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਘੱਗਰਾ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੇਅਬਦਾਰ, ਇੰਜ਼ਤਦਾਰ, ਸ਼ਰਮ-ਹਯਾ ਵਿਚ ਸਾਕਾਰ, ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਣ ਆਕਰਸ਼ਕ ਦਿੱਖ ਦਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਦਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰਾਵਿਆਂ ‘ਚੋਂ ਸਾਧਾਰਣ, ਸ਼ਲੀਲ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਭੋਤਿਕ, ਦੈਹਿਕ ਸੁੱਖ ਵਾਲਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਘੱਗਰਾ। ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚੀਆਂ, ਅਲੁੜ ਉਮਰ (ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਵਸਥਾ) ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਦ ਅਵਸਥਾ ਤੱਕ ਘੱਗਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵੇਸ਼ ਤਾਂ ਘੱਗਰਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸਮਾਗਮਾਂ, ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਜਵਾਨੀ ਦਾ ਬੇਹਤਰੀਨ ਆਕਸ਼ਕ ਮਨਮੋਹਨਾ ਤੇਜਸਵੀ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈ। ਘੱਗਰੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਉਪਰ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਹਰ ਵਿਧਾ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪਮਾਵਾਂ, ਅਲੰਕਾਰਾਂ, ਤਸਬੀਹਾਂ, ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ-ਬਿੰਬਾ ਨਾਲ ਘੱਗਰੇ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਅਤੇ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰ-ਰਸ ਵਿਚ ਓਤ-ਪ੍ਰੇਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਅਤੇ ਬੁਲੰਦੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਘੱਗਰੇ ਦੀ ਘੁਮਾਉਦਾਰ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਰੋਮਾਂਟਿਕ-ਰੋਮਾਂਚਿਤ ਦਿੱਖ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਧੁਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੱਕ ਜਾ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਮਾਗਮਾਂ, ਕੱਵਾਲੀਆਂ, ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਦਿਲਕਸ਼ ਪੇਸ਼ਗੋਈ ਨੇ ਘੱਗਰੇ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਦਰ-ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਆਪਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਭਾਰਤ (ਪੰਜਾਬ) ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਘੱਗਰੇ ਨੂੰ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਡਿਜ਼ਾਇਨ (ਸ਼ਿਲਪ) ਕਰਕੇ ਕੀਮਤੀ ਕਪੜੇ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤੀਏ ਵਿਹਾਰਕ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਪਹਿਰਾਵਾ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਮਸਹੂਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਅਜ ਕਲ੍ਹ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਘੱਗਰਾ (ਲਹਿੰਗਾ) ਅਧਿਕਾਧਿਕ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

ਘੱਗਰੇ ਦੀ ਗੋਲਾਕਾਰ ਘੁਮਾਊ ਬਣਾਵਟ ਕਸਾਵਟ, ਅਕਾਵਟ, ਨਜ਼ਾਕਤ, ਤੇਜ਼ਸਵੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ, ਦਿਲ ਖੋਊ ਦਿੱਖ, ਗਹਿੱਮਾ, ਪ੍ਰਭਾਵ, ਲਪਕ, ਕਲਕ, ਨੂਤਨ ਰਚਨਾਤਮਕ ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਦਿਲ ਟੁੰਬਵਾਂ ਯਥਾਰਥ, ਭਾਰਤੀਏ (ਪੰਜਾਬ) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਮੁਲੱਆਂਕਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਾਰੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਲਾਂਗਤਾ ਨੂੰ ਸਹਿਚਰੀ ਅਤੇ ਅਨੁਚਰੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਖੂਬਸੂਰਤ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਦਿੱਖ, ਲੰਬੀ ਗੁੱਤ, ਰੰਗਦਾਰ ਫੁੰਮਣਾਂ ਵਾਲਾ ਗੁੰਦਿਆ ਪਰਾਂਦਾ ਅਤੇ ਕਢਾਈਦਾਰ, ਕਸੀਦਾਕਾਰੀ ਵਾਲੀ ਸੰਕੋਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਰੁਮਾਂਟਿਕਦਾਰ, ਮਰਮ ਸਪਰਸ਼ੀ ਕੁੜਤੀ, ਪੁਛਲਦਾਰ ਭੇਰੇ ਦੀ ਖਿੱਚ ਵਾਲਾ ਕਜਲਾ (ਸੁਰਮਾ), ਬੈਸਕੀ ਵਾਲਾ ਕਪੜਾ, ਲਹਿਰਾਂਦਾ ਮੋਚਦਾਰ ਸੱਤਰੰਗੀ ਪੀਂਘ ਵਰਗਾ ਡੋਰੀਆ, ਹੱਸ ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ, ਗਹਿਣਿਆਂ ਦਾ ਜੱਚਣਾ, ਜੜਾਉਦਾਰ ਗਾਨੀ, ਅਲਸੀ ਦੇ ਫੁੱਲ ਜਿਹੀ ਕਿਰਮਾਹੀ, ਨਾਰੰਗੀ, ਪਿਆਜੀ ਜੀ ਸੂਹੀ, ਧੂਹ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਤੰਗ ਕੁੜਤੀ ਅਤੇ ਮੋਚਦਾਰ ਜਚਦਾ ਧੁੰਨੀ ਹੇਠ ਕਸਾਵਟਦਾਰ ਘੱਗਰਾ ਲੋਹੜੇ ਦਾ ਕਹਿਰ ਢਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ – ਤੇਰੀ ਘੱਗਰੀ ਬਰਾਨੀ ਖੇਤੀ, ਸੁੱਖਣਾ ਨੂੰ ਪੈਣ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਰੰਨੇ ਚੱਜ ਨਹੀਂ ਵੱਸਣ ਦੇ ਤੇਰੇ, ਘੱਗਰੇ ਤੇ ਪਾਵੇਂ ਬੂਟੀਆਂ ਅਤੇ ਘੱਗਰੀਏ ਸੁਫਦੀਏ ਤੇਨੂੰ ਜੇਮ ਮਰੇ ਤੇ ਪਾਵਾਂ ਅਤੇ ਆਰਾ-ਆਰਾ, ਸ਼ੈਲ ਗੁਲਾਬੀ ਘੱਗਰਾ, ਵਿਚ ਸੱਪ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਨਾਲਾ, ਮਿਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਗਈ ਨੀ ਤੇਰੀ ਲਾਲ ਘੱਗਰੀ, ਪਿੰਡ ਦਿਆਂ ਲੰਬੜਦਾਰਾਂ ਪਾਉਣਾ ਈ ਮੈਂ ਲਾਲ ਘੱਗਰਾ ਆਦਿ।ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ, ਰਾਜਸਥਾਨੀ, ਹਰਿਆਣਵੀ, ਹਿਮਾਚਲੀ, ਡੋਗਰੀਆਦਿ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਕਵੀਆਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪ੍ਰਤੀਕਾ, ਬਿੰਬਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧਾਵਾਂ ਵਿਚ ਦੁਨਿਆਵੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਘੱਗਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਆਦਰ ਭਾਵ ਦੇ ਸ਼ਬਦ, ਗੀਤ, ਬੋਲ, ਬੋਲੀਆਂ, ਟੱਪੇ ਆਦਿ ਨੂੰ ਲਾਲਿਤਯ ਅਤੇ ਮਿਠਾਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪਕਰਣ ਨਾਲ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਬਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਘਗਰੇ ਉਪਰ ਆਂਚਲਿਕ ਬੋਲੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਅਮਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਉਥੇ ਸੰਸ਼੍ਰਸ਼ਟੀ ਵੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਇਤਿਹਾਸ ਵੱਲ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਘੱਗਰਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਮਹਾਂਭਾਰਤ, ਰਾਮਾਇਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮਹਾਨ ਕਵੀ ਕਾਲੀਦਾਸ ਨੇ ਔਰਤ ਦੇ ਹਰ ਅੰਗ-ਹਰ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀ ਉਪਮਾਵਾਂ ਸਹਿਤ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਘੱਗਰਾ-ਚੋਲੀ (ਲਹਿੰਗਾ-ਚੋਲੀ) ਅਤੇ ਜਾਂ ਸਥਾਨੀਏ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚੋਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ ਜਾਣਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀਏ ਉਪਮਹਾਂਦੀਪ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਜਾਤੀਏ ਵਸਤਰ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਗੁਜਰਾਤ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਬਿਹਾਰ, ਹਿਮਾਚਲ, ਉਤਰਾ ਖੰਡ, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਸਿੰਧ ਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪ੍ਰਾਤਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਾਰੰਪਰਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਘੱਗਰਾ (ਲਹਿੰਗਾ) ਕੁੜਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਹਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਘੱਗਰਾ ਅਤੇ ਕੁੜਤੀ (ਬਲਾਉਜ਼) ਦਾ ਇਕ ਸੰਯੋਜਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਸਮਕਾਲੀਨ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਉਪਯੋਗ ਵਿਚ ਘੱਗਰਾ-ਕੁੜਤੀ ਦੱਖਣ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿਚ ਫੈਸ਼ਨ ਡਿਜ਼ਾਇਨਰਾਂ, ਟਰੇਡ ਸੈਂਟਰਸ ਅਤੇ ਬੁਟਿਕ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕ ਲੋਕ ਪਿਰਥ (ਲੋਕ-ਪਸੰਦ) ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਤਿੰਨ ਟੁਕੜਾ ਪੇਸ਼ਾਕ ਹੈ। ਕਮਰ ਤਕ ਸੁਰਖਿਅਤ ਅਤੇ ਮਿਡ-ਰਿਫ ਲੰਗੋ ਛੜਕੇ। ਘੱਗਰਾ (ਲਹਿੰਗਾ-ਚੋਲੀ) ਆਮ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ’ਤੇ ਕੀਮਤੀ ਦਰ ਕੀਮਤੀ ਕਸ਼ੀਦਾਕਾਰੀ ਮੁਦਰਿਤ ਅਲੰਕ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਘੱਗਰਾ 10ਵੀਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਤਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ, ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ਾਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਤੇ ਮਨਪਸੰਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਘੱਗਰਾ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਆਗਮਨ ਅਤੇ 12ਵੀਂ ਅਤੇ 18ਵੀਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਤੱਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸ਼ਿਲਪ ਮੁੱਕੱਲ ਦੇ ਜਰੀਏ ਨਾਲ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਇਆ। ਘੱਗਰੇ ਦਾ ਮੂਲ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਰੂਪ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ ’ਤੇ ਕਪਾਹ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਰੇਸ਼ਮ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਰਕੇਡ ਵਰਗੇ ਸ਼ਾਹੀ ਕਪੜੇ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਕਢਾਈ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿੱਥੇ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਘੱਗਰਾ ਸ਼ਾਹੀ ਪੇਸ਼ਾਕ ਵਿਚ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਚੁਨਰਕਾਰ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਘੇਰੇ ਵਾਲਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਕਮਰ ’ਤੇ ਬੰਨਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਮਰ ਤੋਂ ਅੱਡੀ ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਗ ਢੱਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵੱਲ ਜੇ ਝਾਤੀ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਕਲੰਗਰ ਦਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋਇਆ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸਿਕਲੀਗਰ ਲੋਕ ਘੱਗਰਾ ਅਤੇ ਚੋਲੀ ਪਹਿਣਦੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਖੇਤਰ ਉਦੋਂ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਿਕਲੀਗਰ ਦਾ ਸ਼ਿਲਪਗਰ ਭਾਵ ਕਿ ਸਿਕਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਰੀਗਰ, ਹਥਿਆਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਚਮਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਰੀਗਰ। ਲੋਹੇ ਦੇ ਅੱਜਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ। ਮਿਲਪੀਗਰ ਅਨੇਕਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿਚ ਸਨ ਪਰ ਇਹ ਲੋਕ ਘੱਗਰਾ ਹੀ ਪਹਿਣਦੇ ਸਨ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਔਰਤਾਂ ਮਿਲਟੀਗਰ ਔਰਤਾਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਦੀ ਰੀਤਿ ਰਹੂ ਰਿਵਾਜ ਮੁਤਾਬਿਕ ਅੱਜ ਵੀ ਘੱਗਰਾ ਚੋਲੀ ਪਹਿਨਦੇ ਹਨ। ਮਹਾਰਾਣਾ ਪ੍ਰਤਾਪ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਘੱਗਰਾ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸੀ ਪਰ ਸਿਲਦੀਗਰ ਲੋਕ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਹਿਣਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ’ਤੇ ਘੱਗਰਾ ਚੋਲੀ ਦੀ ਆਮਦ ਅੱਗੇ ਵਧੀ। ਲੰਬੜਦਾਰਾਂ ਲੈਂਦਾ ਈ ਮੈਂ ਲਾਲ ਘੱਗਰਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਦੰਪਤੀ ਨਿੱਘ, ਲਲਕ ਹੈ, ਚੂਕ ਹੈ, ਫਰਿਆਦ ਹੈ, ਅਪਣਤਵ ਹੈ, ਪਿਆਰ ਦੀ ਇਕ ਅਟੱਟ ਬੇਜੋੜ ਸੱਚਾਈ ਹੈ। ਲੰਬੜਦਾਰ ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ, ਸਤਿਕਾਰ, ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਮੁਖੀਆ ਦੀ ਜਿੰਮੇਦਾਰੀ। ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਗੌਰਵਮਈ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ, ਘੱਗਰਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਦਾ। ਜੁੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨੀਅਤ, ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਲੰਬੜਦਾਰ ਅਤੇ ਘੱਗਰਾ ਦੇਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਇਕ ਹੀ ਸਭੀ ਦੀ ਦੇਣ ਹਨ। ਫਿਰ ਦੇਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਮੁੱਢਕਵੀਆਂ ਦੀ ਉਪਜ ’ਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਗਏ। ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਮਹਾਨਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਸਤਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਾਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ, ਪੱਛਮੀ ਸਭਿਅਤਾ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਚਕਾਂਚੌਂਧ ਦੇ ਚਲਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤੀ ਨਾਰੀ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਨਿਮਰਤਾ, ਸੰਗਾਊ ਪਰ ਵਿਰਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਜੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਆਧੁਨਿਕ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਨਾਰੀ-ਸਭਾਇਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਧਿਕ ਸਮਰੱਥ, ਕੁਸ਼ਲ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਸੁਸਿਖਿਅਤ, ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਅਤੇ ਕਲਾ ਪ੍ਰਵੀਨ, ਸਹਿਚਰੀ, ਅਨੁਚਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਮਝ-ਬੂਝ-ਬੂਝ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧਭਾਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਝਲਕ ਹੋਂਦ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਬੇਜ਼ੁਬਾਨ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਜੇ ਕਰ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਿੰਡਾਂ ‘ਚ ਵਿੱਦਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨੇੜੇ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ । ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਸੀ ਫਿਰ ਵੀ ਪਿੰਡਾਂ ‘ਚ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਨਾਮੂਣਾ ਖੱਟਣ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ।ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹੀ ਢੀਂਡਸਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸ਼ੀਅਤ ਹੈ ਸ੍ਰ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ , ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਪਿੰਡ ਦੰਦਰਾਲਾ ਢੀਂਡਸਾ (ਪਟਿਆਲਾ) ਵਿਖੇ ਸਵ: ਸ੍ਰ. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰ. ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਸਰਦਾਰਨੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ 1932 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਚੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਮਹਿੰਦਰਾ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਫੁੱਟਬਾਲ ਟੀਮ ਦੇ ਕੈਪਟਨ ਵੀ ਰਹੇ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਨਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਕਾਲ ਸਮੇਂ ਫੌਜ ‘ਚ ਚੰਗੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।ਬਾਦ ‘ਚ ਰਿਆਸਤ ਨਾਭਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ।ਇਹੋ ਸੰਸਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਮੇਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਸ੍ਰ. ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਰਿਟਾ: ਬੀ.ਡੀ.ਓ. , ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਸਵ: ਸ੍ਰ. ਗੁਰਬਖਸ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ , ਸ੍ਰ.ਬਖ਼ਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਹਨ।ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੱਢਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਕਰਨ ਬਾਅਦ ਦਸਵੀਂ ਤੱਕ ਦੀ ਵਿੱਦਿਆ ਨਾਭਾ ਦੇ ਸਟੇਟ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ । ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਉਚੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਪੁਦਮਨ ਕਾਲਜ ਨਾਭਾ ਵਿਖੇ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 1951- 1953 ‘ਚ ਐਫ.ਏ. ਪਾਸ ਕਰ ਲਈ ।ਅਗਲੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਣਬੀਰ ਕਾਲਜ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਲਿਆ ਇਸੇ ਦੀਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1954 ਵਿੱਚ ਵੈਟਰਨਰੀ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ‘ਵੈਟਰਨਰੀ ਇੰਸਟੀਕਿਊਟ’ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਪੜ੍ਹਾਈ 1955- 56 ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ।ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹਾਕੀ ਦੇ ਵਧੀਆ ਖਿਡਾਰੀ ਰਹੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਿਲ੍ਹਾ ਰਾਏਪੁਰ ਦੇ ਹਵਾਲਦਾਰ ਜੇਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸ਼ਹੀਦ) ਦੀ ਪੁੱਤਰੀ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨਾਲ ਹੋਇਆ । ਉਨ੍ਹਾ ਦੇ ਘਰ ਦੋ ਬੇਟੇ ਅਤੇ ਦੋ ਬੇਟੀਆਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ । ਵੱਡਾ ਬੇਟਾ ਡਾ: ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ.(ਜਿਊਲਜੀ) ਨੇ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਤੌਰ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ।ਪੇਤਰਾ ਮੋਬਲ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਕੇਨੇਡਾ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਦੂਸਰਾ ਬੇਟਾ ਬਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਐਮ.ਏ. (ਪੰਜਾਬੀ ਆਨਰਜ਼) ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ।ਉਸ ਦਾ ਬੇਟਾ (ਪੇਤਰਾ) ਤੇਗਆਦੇਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਕਨੇਡਾ ਵਿਖੇ ਪੱਕਾ ਵਸਨੀਕ ਹੈ । ਬੇਟੀ ਸਤਵੀਰ ਕੌਰ ਰਾਮਪੁਰਾ (ਬਠਿੰਡਾ) ਵਿਖੇ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਹੈ । ਬੇਟੀ ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੁੱਗਾਂ (ਸੰਗਰੂਰ) ਵਿਖੇ ਸਿਆਸਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਹੈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੋਸਟਿੰਗ ਬਤੌਰ ਵੈਟਰਨਰੀ ਡਾਕਟਰ 1957 ਵਿੱਚ ਜਾਖਲ ਹ ਉਸ ਨੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਵੀ. ਵੈਟਰਨਰੀ ਕਰ ਲਈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡੇਅਰੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲੂ (ਹੁਣ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਵਿਖੇ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਗਈ । ਇਹ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਕੇ ਉਹ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਬੇਜ਼ੁਬਾਨ ਪਸ਼ੂਆਂ , ਜੀਵ- ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆ ਗਏ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਡਿਊਟੀ ਬਤੌਰ ਵੈਟਰਨਰੀ ਡਾਕਟਰ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ , ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ , ਭੁੱਟਾ , ਘਰਾਚੋਂ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ । ਇਹ ਡਿਊਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਈ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਉਥੇ ਰਹਿ ਕੇ ਨਿਭਾਈ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਸਾਈਕਲ ਉੱਪਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਨਾਭੇ ਤੋਂ ਜਾ ਕੇ ਕੀਤੀ ।ਘਰਾਚੋਂ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 10 ਸਾਲ ਸਰਵਿਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 1990 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ।ਡਾ: ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਾਦਗੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਭਾਅ, ਬੋਲ ਚਾਲ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ । ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਆਪ ਹੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਪਿੰਡ ਦੰਦਰਾਲਾ ਢੀਂਡਸਾ ਦੀ ਮਾਣਮੱਤੇ ਢੀਂਡਸਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਖ਼ਸ਼ੀਅਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਨਾਭਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾਈ ਹੈ । ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਢੀਂਡਸਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ ਬਖਸ਼ੇ ।

ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਰੱਖੀਏ ਖ਼ਿਆਲ

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 1 ਅਰਬ, 42 ਕਰੋੜ, 86 ਲੱਖ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਚੀਨ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਭਾਰਤ ਤੋਂ 29 ਲੱਖ ਘੱਟ ਭਾਵ 1 ਅਰਬ, 42 ਕਰੋੜ, 57 ਲੱਖ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 1950 ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਚੀਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵੱਲੋਂ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ 2023 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ‘ਦ ਸਟੇਟ ਆਫ ਦ ਵਰਲਡ ਪਾਪੂਲੇਸ਼ਨ’ ਮੁਤਾਬਕ 2050 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 166.8 ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਜਦਕਿ ਚੀਨ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਘਟ ਕੇ 131.7 ਕਰੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਬਾਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। 2030 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਬਾਦੀ ਦੁੱਗਣੀ ਹੋ ਕੇ 19 ਕਰੋੜ 20 ਲੱਖ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੱਖਣੀ ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਲ 2050 ਤੱਕ ਹਰੇਕ ਪੰਜਵਾਂ ਭਾਰਤੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਪਰਿਵਾਰ/ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਵਾਦੀ ਰੁਚੀਆਂ ਪ੍ਰਬਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਤੇ-ਰਾਤ ਅਮੀਰ ਬਣਨ, ਬਿਨਾਂ ਮਿਹਨਤ ਸਭ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਲਸਾ, ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੇ ਸਾਡੀ ਸਨਾਤਨੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਈ ਹੈ। ਕਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਧੁਰਾ ਹੋਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ; ਸਭਿਆਤਾ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਅਲਮਬਰਦਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੁਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਨੇ ਤਾਂ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਘਿਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ‘ਪਰਹਿਤ’ ਦੀ ਥਾਂ ‘ਸਵੈਹਿਤ’ ਤੇ ਆ ਕੇ ਰੁਕ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ, ਮਦਦ ਲਈ ਹੱਥ ਵਧਾਉਣਾ, ਤਿਆਗ- ਪਰਉਪਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਬਣਾਉਣਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਇਬਾਰਤ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਰਗਾਂ ਤੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੌਣ ਕਰੇ! ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸ਼ੀਏ ਤੇ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਪੁਰਾਤਨਪੰਥੀ ਕਹਿ ਕੇ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ, ਸੋਚੋ- ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ! ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਘਰ, ਪਰਿਵਾਰ, ਸਮਾਜ, ਪਿੰਡ, ਕਸਬੇ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਨਾ ਰਹਿ ਕੇ ਸਰਬਵਿਆਪੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਦੌਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਵਨਾਵਾਂ